

Accountants

CONCEPT

Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan
Waterland
Ta.v. de heer R. Bisscheroux
Postbus 188
1440 AD PURMEREND

Baker Tilly Berk N.V.
Entrada 303
Postbus 94124
1090 GC Amsterdam
T: +31 (0)20 644 28 40
F: +31 (0)20 646 35 07
E: amsterdam@bakertillyberk.nl
KvK: 24425560
www.bakertillyberk.nl

Datum
12 juli 2018

Referentie
1807-07735\0320082\v0.1

Behandeld door
drs. F.L.A. Bosma RA

Betreft

Verslag van bevindingen naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2017

Geachte heer Bisscheroux,

Wij hebben het genoegen u hierbij de resultaten te presenteren naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2017 van het Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Waterland (hierna: ISW).

Dit rapport van bevindingen geeft een samenvatting van de reikwijdte van onze opdracht, onze bevindingen naar aanleiding van de beoordeling van de bedrijfs- en financiële processen en onze opmerkingen in het kader van de controle van de jaarrekening 2017. Voor zover wij bij de controle van de jaarrekening hebben beoordeeld, zijn wij van mening dat de voor onze controle van de jaarrekening relevante processen nog enkele verbetering behoeven. Naar aanleiding hiervan geven wij u in dit rapport adviezen voor zover deze rechtstreeks voortvloeien uit onze controlewerkzaamheden en betrekking hebben op potentiële risico's in uw bedrijfsvoering. Vooraf merken wij op dat onze rapportage naar zijn aard kritisch is en voorbij gaat aan de goed georganiseerde processen binnen het ISW.

Als accountant van uw organisatie is het onze verantwoordelijkheid de controle zodanig te organiseren en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Bij deze controle maken wij gebruik van het stelsel van maatregelen ter beheersing en sturing van uw organisatie, waaronder de administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing. De opzet en de werking hiervan hebben wij daarom onderzocht voor zover wij dit voor de controle van de jaarrekening noodzakelijk achten.

Onze werkzaamheden zijn erop gericht een oordeel te kunnen geven over de getrouwheid van de financiële positie en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten in de jaarrekening van het ISW. Onze werkzaamheden zijn niet primair gericht op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in uw organisatie. De bevindingen in deze brief zijn daarom beperkt tot de punten die voortvloeien uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden.

Indien onze werkzaamheden aanwijzingen hebben opgeleverd voor opgetreden fraudes of onregelmatigheden, dan zouden wij u daarover onmiddellijk hebben gerapporteerd.

Dit verslag hebben wij verder als volgt ingedeeld:

- 1 Doel en reikwijdte van de controle
- 2 Interne beheersing
- 3 Kwaliteit verslaggeving
- 4 De jaarrekening 2017
- 5 Frauderichtlijn
- 6 Automatisering
- 7 Overige dienstverlening en onafhankelijkheid
- 8 Afsluiting

1. Doel en reikwijdte van de controle

1.1 Opdracht

Wij hebben van het Bestuur de opdracht gekregen de jaarrekening 2017 van het ISW te controleren. In onze opdrachtbevestiging is deze opdracht in detail verder uitgewerkt.

Onze controle is verricht in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten en met het ISW gemaakte afspraken.

Onze controleaanpak is onder andere gebaseerd op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. De planning en uitvoering van onze controle zijn vooral gericht op:

- het verstrekken van een controleverklaring bij de jaarrekening van het ISW;
- het rapporteren van onze bevindingen en aanbevelingen naar aanleiding van de controle van de jaarrekening in een rapport van bevindingen;
- het bespreken van de ten behoeve van de uitvoering van onze accountantsfunctie relevante ontwikkelingen bij het ISW.

Onze controleaanpak bestaat in hoofdlijnen uit drie fasen: de risicoanalyse, de interim-controle en de jaarrekeningcontrole. Essentieel hierbij is de invulling die het ISW zelf geeft aan de interne toetsing op getrouwheid en rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties.

1.2 Risicoanalyse

Onze controle start met het maken van een analyse van de risico's waar u als organisatie mee te maken heeft. Deze risicoanalyse zien wij als een gezamenlijke actie van ons controleteam en vertegenwoordigers van uw organisatie en maakt deel uit van ons pre-audit gesprek. Het doel hiervan is op basis van gezamenlijke kennis van uw organisatie en uw omgeving tot een zo volledig en bruikbaar mogelijke risicoanalyse te komen die als basis voor de verdere controlewerkzaamheden kan dienen. Het gaat hierbij primair om de externe risico's en de risico's in de bedrijfsvoering. Bij deze inventarisatie ligt de focus op de risico's in de processen die leiden tot mutaties in de jaarrekening en de realisatie van de programma's.

1.3 Interim-controle

Onze risicoanalyse en daarop gebaseerde controleaanpak richt zich niet uitsluitend op de processen die ten grondslag liggen aan de totstandkoming van de jaarrekening zelf maar ook op het systeem van interne beheersing. Het niveau van de interne beheersorganisatie en de hierin opgenomen beheersmaatregelen is bepalend voor de mate van betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving, zowel tussentijds als per eindejaar. Voor onze oordeelsvorming is het verkrijgen van zekerheid over de adequate werking van de interne beheersing gedurende het jaar van groot belang. Onze controle vindt daarom voor een belangrijk deel reeds in de tweede helft en na afloop van het boekjaar plaats. Wij toetsen tijdens de interim controle de opzet, bestaan en werking van de interne beheersorganisatie en de hierin opgenomen beheersmaatregelen. Deze maatregelen dienen het risico van een onbetrouwbare financiële verslaggeving tot een acceptabel niveau te verkleinen

1.4 Jaarrekeningcontrole

Bij de jaarrekeningcontrole stellen wij vast of de jaarrekening is opgesteld volgens de geldende verslaggevingsvoorschriften (het BBV) en of de posten in de jaarrekening juist, volledig en betrouwbaar zijn en de baten en lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Ook stellen wij vast dat de posten voldoende zijn toegelicht. Bij deze controle hanteren wij bepaalde marges. De maximaal toe te passen marges zijn vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (het BADO). U heeft geen lagere marge vastgesteld waardoor wij het wettelijke kader zoals hieronder weergegeven als uitgangspunt hebben gehanteerd.

Goedkeurings-tolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$> 1\% < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$> 3\% < 10\%$	$\geq 10\%$	-

De bij onze controle van de jaarrekening 2017 toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid voor fouten 1% (€ 15.000) en voor onzekerheden 3% (€ 45.000) van de totale lasten. Onze controle houdt in dat wij niet alle transacties controleren. Onze aanpak heeft als doel om belangrijke onjuistheden en onrechtmatigheden te ontdekken.

Het product van de jaarrekeningcontrole is de controleverklaring bij de jaarrekening en een verslag van bevindingen.

In het verslag van bevindingen worden fouten en onzekerheden gerapporteerd die de door u vastgestelde rapportagetolerantie van 25% van de goedkeuringstolerantie (€ 3.750) overschrijden en worden overige bijzonderheden die van belang zijn voor de behandeling van de jaarrekening door uw Bestuur gerapporteerd.

1.5 *Controleverklaring 2017*

Bij de jaarrekening 2017 hebben wij een controleverklaring afgeven met een goedkeurend oordeel ten aanzien van de getrouwheid en de rechtmatigheid. Wij zijn ervan uitgegaan dat de nu overlegde jaarrekening ongewijzigd door het bestuur wordt vastgesteld.

1.6 *Foutevaluatie en evaluatie onzekerheden*

Wij constateerden dat intern geen aansluiting beschikbaar was tussen de personele lasten volgens de salarisadministratie en de in de financiële administratie opgenomen salarislasten. Dientengevolge resteert een onzekerheid inzake de in de jaarrekening verantwoorde salarislasten van in totaal € 18.000. De omvang van deze onzekerheid is lager dan de gehanteerde toleranties waardoor deze geen invloed heeft op de controleverklaring.

2. *Interne beheersing*

2.1 *Normenkader*

De interne beheersorganisatie voldoet, mede gezien de beperkte omvang van de organisatie, aan de minimaal daaraan te stellen eisen.

Bij onze controle hebben wij het laatst vastgestelde normenkader gehanteerd. Wij hebben reeds eerder opgemerkt dat het normenkader niet meer geheel aansluit op de huidige organisatie van het ISW. In relatie tot de thans in gang gezette afbouw van taken van het ISW is het niet meer opportuun het normenkader te actualiseren.

3. *Kwaliteit verslaggeving*

Conform de hiervoor geldende voorschriften is door ons nagegaan of het jaarverslag de minimale wettelijke voorgeschreven informatie bevat en of de inhoud van dit verslag geen tegenstrijdigheden bevat met de door ons gecontroleerde jaarrekening en onze kennis van het ISW.

Naar aanleiding van deze toets kunnen wij melden dat de jaarrekening 2017 voldoet aan de daaraan te stellen eisen volgens het BBV.

4. *De jaarrekening 2017*

4.1 *Ontwikkelingen ISW*

In 2017 is een aanvang gemaakt met de afbouw van de activiteiten van het ISW. Per november 2016 zijn de beleidsactiviteiten gestopt en in februari 2017 is het Waterlandhuis verkocht. De afbouw van de activiteiten heeft gevolgen voor een aantal posten in de jaarrekening. Deze worden hierna verder toegelicht.

4.2 Resultaat

Het ISW heeft in 2017 een positief resultaat na bestemming gerealiseerd van € 479.000, waar een positief resultaat van € 1.000 was begroot. Het positieve resultaat wordt nagenoeg geheel veroorzaakt door de verkoop van het Waterlandhuis, hierop is een boekwinst van € 470.000 gerealiseerd.

4.3 Vermogen

Inclusief het resultaat na bestemming bedraagt het eigen vermogen per ultimo 2017 € 562.000. Ten opzichte van voorgaand jaar is sprake van een stijging van € 402.000. De vermogenspositie van het ISW moet worden gezien in het kader van het besluit de activiteiten stop te zetten. Hierbij is van belang te constateren dat het ISW na verkoop van bezittingen en afwikkeling van vorderingen, in staat is haar verplichtingen na te komen en haar schulden te voldoen. Er resteert bij een mogelijke wijziging van de gemeenschappelijke regeling nog een positief eigen vermogen.

4.4 Waterlandhuis

Na het genomen besluit tot verkoop van het Waterlandhuis, is per februari 2017 het Waterlandhuis daadwerkelijk verkocht. Conform de BBV-verslaggevingsregels is de waardering van het Waterlandhuis per eind 2017 gelijk aan de aanschafwaarde minus de cumulatieve afschrijvingen. De boekwaarde per eind 2017 bedraagt afgerond € 940.000. Als gevolg van de verkoop per februari 2017 resteert in 2017 een boekwinst van ongeveer € 470.000. Deze boekwinst is in de jaarrekening 2017 verwerkt.

4.5 Voorziening reorganisatie

De voorziening reorganisatie is in voorgaande jaren gevormd voor boventallige medewerkers. In 2017 is € 228.000 onttrokken aan de voorziening en heeft tevens een vrijval van € 129.000 plaatsgevonden. Wij hebben de onttrekking afgestemd met onderliggende documenten en geconstateerd dat deze in overeenstemming zijn met het doel waarvoor de voorziening destijds is gevormd. Het resterende saldo ultimo 2017 ad € 142.000 is toereikend om de resterende uitgaven inzake de boventallige medewerkers te dekken.

4.6 WNT

Het ISW dient te voldoen aan de Wet Normering Topinkomens. Voor gemeenschappelijke regelingen worden de leden van het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de directie aangemerkt als topfunctionaris. Het ISW heeft de informatie ingevolge de WNT in de jaarrekening opgenomen. De bezoldiging van de betreffende functionarissen blijft onder het bezoldigingsmaximum van € 179.000.

4.7 Vennootschapsbelasting

Voor gemeenschappelijke regelingen was tot 2017 sprake van een vrijstelling voor de vennootschapsbelasting. Deze vrijstelling is per 1 januari 2017 vervallen. Wij rapporteerden in ons rapport van bevindingen 2016 dat de activiteiten van het ISW met een redelijke mate van zekerheid zijn te kwalificeren als normaal vermogensbeheer. In deze casus is geen sprake van een VPB-plicht daar het ISW niet kwalificeert als een

onderneming. Voor het boekjaar 2017 geldt onafhankelijk van de vraag of sprake van normaal vermogensbeheer geen VPB-plicht daar geen sprake is van winstgevendende activiteiten. De verkoop van het Waterlandshuis heeft volgens het BBV geleid tot een boekwinst die in de jaarrekening 2017 is verantwoord. Er is geen sprake van een fiscale winst daar de fiscale inbrengwaarde van het pand hoger was dan de verkoopwaarde waardoor tevens geen vennootschapsbelasting verschuldigd is. Wij merken op dat over het boekjaar 2016 VPB verschuldigd was en deze mogelijk in 2017 kan worden teruggevorderd. Wij adviseren u derhalve om in overleg met medewerkers van de gemeente Waterland een (negatieve) aangifte VPB 2017 in te dienen. Deze aangifte dient uiteraard gebaseerd te zijn op de feitelijke situatie over het boekjaar 2017.

5. Frauderichtlijn

5.1 Verantwoordelijkheid bestuur

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude en onjuistheden berust bij het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur ziet er op toe dat het management hiertoe adequate procedures volgt en acties neemt indien daartoe aanleiding bestaat. Het is de verantwoordelijkheid van de accountant om het risico te beoordelen dat de jaarrekening als gevolg van fraude, onjuistheden of verduistering van activa afwijkingen van materieel belang zou kunnen bevatten.

5.2 Geen aanwijzingen van fraude geconstateerd

Binnen ons team en met het management hebben wij een fraude discussie gevoerd, waarbij wij de nadruk leggen op mogelijke materiële effecten op onjuistheden in de jaarrekening en welke maatregelen de organisatie heeft getroffen om deze risico's te mitigeren. Daarnaast hebben wij op de 'fraude gevoelige' processen/procedures zelfstandig werkzaamheden verricht. Tijdens onze controle van de jaarrekening 2017 zijn ons geen aanwijzingen van fraude gebleken, noch zijn ons deze gemeld door het management.

6. Automatisering

Artikel 393, lid 4 van Titel 9 BW2 vereist dat de accountant in het kader van de controle van de jaarrekening verslag uitbrengt omtrent zijn bevindingen met betrekking tot de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van de directie ontvangen.

De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

7. Overige dienstverlening en onafhankelijkheid

Bij het uitvoeren van onze dienstverlening hebben wij rekening gehouden met de onafhankelijkheidsvoorschriften van onze beroepsorganisatie. Om hier transparant in te zijn, geven wij inzicht in onze (andere) werkzaamheden. In de navolgende punten zijn de door Baker Tilly Berk geleverde diensten in het verslagjaar 2017 aangegeven.

Controle gerelateerde diensten

- Controle jaarrekening 2017

Adviesdiensten (buiten de natuurlijke adviesfunctie)

- Geen

8. Afsluiting

Tot slot willen wij de medewerkers van het ISW en de gemeente Waterland danken voor de plezierige en betrokken medewerking die wij hebben ontvangen tijdens onze werkzaamheden.

Wij hopen u met dit verslag een goed inzicht te hebben gegeven in onze bevindingen naar aanleiding van de controle van de jaarrekening. Tot het verstrekken van een nadere toelichting zijn wij graag bereid.

Met vriendelijke groet,

drs. E.C.J. Moens RA
Partner Audit